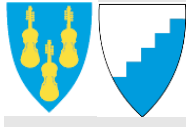

Digitaliseringsplan for Oppvekst i Nome og Midt-Telemark

Innhold

Innledning	2
Universell utforming	3
Digitale ferdigheter i skole og barnehage.....	3
Skole.....	3
Barnehage	4
Personvern og sikkerhet	4
Forutsetninger for å lykkes med digitalisering i skole og barnehage	5
Kompetanseheving ansatte	5
Investeringsbudsjett	6
Infrastruktur.....	6
Roller og organisering	6
Skole-IKT-gruppe.....	6
Pedagogisk skole-IKT-gruppe	6
Pedagogisk barnehage-IKT-gruppe	7
Lokale IKT-veiledere i skole.....	7
Lokale IKT-veiledere i barnehage.....	7
Ansvarsområder.....	7
Skole-/barnehageeier skal	7
Rektor/styrer skal.....	7
Lærere skal.....	7
Assistenter/fagarbeidere skal	8
Barnehagelærere skal	8
Assistenter/fagarbeidere i barnehage skal	8
IKT-veiledere skal	8
Foreldresamarbeid.....	8
Skole.....	8
Barnehage	9
Revisjon av planen	9

Digitaliseringsplan for Oppvekst i Nome og Midt-Telemark

Innledning

Denne planen kommer som en følge av regjeringens nye strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage, skole og voksenopplæring. Planen ble publisert i april i 2023 ([Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)), og skal fungere som et styringsdokument for digital utvikling i barnehage, skole og voksenopplæring for Midt-Telemark og Nome kommune.

I gjeldende læreplan (LK 20) er det kompetansemål innenfor digitale ferdigheter i alle fag og på alle trinn.

Vi står i dag overfor en verden som er kompleks, og som utvikler seg i en enorm fart når det gjelder det digitale. Det er viktig at vi sørger for å utvikle barnas og elevenes digitale ferdigheter, digital dømmekraft og forståelse av hva medborgerskap i det digitale samfunnet betyr.

For å få til dette må vi sørge for å heve det digitale kompetansenivået til ansatte i skole og barnehage. Vi må sette denne opplæringen i system.

Vi ønsker å presisere to overordnede prinsipper:

- Barnets og elevens læring i sentrum
- De ansattes profesjonsfaglige digitale kompetanse

Prinsippene innebærer at ansatte må være rustet til å ta gode pedagogiske valg i møte med barn og elever. Det er en forutsetning at ansatte har en digitalfaglig kompetanse. Den enkelte ansatte må være i stand til å velge hvilken pedagogisk metode som til enhver tid er den mest hensiktsmessige i de ulike læringssituasjoner. En forutsetning for dette er at vi har god tilgang på både digitale og trykte læremidler.

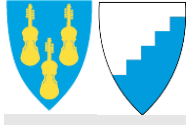
“Digital teknologi og medier gir mulighet til variasjon for elevene når de arbeider med fag. Det kan bidra til en mer relevant, praktisk og variert skole, mer motivasjon og bedre tilpasset opplæring og inkluderende praksis”.

“Det er viktig at begrensning av skjermbruk ikke bør gå ut over det pedagogiske arbeidet med digitale løsninger i skoletiden. Skolen må likevel ha gode pedagogiske begrunnelser for bruk av skjerm i skoletiden. Det er ikke skolens ansvar å begrense skjermbruk på fritiden”.

“Forskning viser samlet sett at bruk av digitale enheter og læremidler har en moderat positiv effekt på elevens læring, og at denne effekten øker med alderen”.

Hentet fra: «Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole» s. 24

Det er et mål at brukere på de ulike skolene og barnehagene møter mest mulig like applikasjoner og har samme tilgang til digitale enheter. Gratisprinsippet i skolen blir overholdt ved at alle elever i Nome og Midt-Telemark skal ha en digital enhet hver (iPad eller PC). Alle faste ansatte og faste vikarer ved skolene skal ha en digital enhet hver, i tillegg til alle pedagoger i barnehage og assistenter med en pedagogisk rolle på avdelingene.

Digitaliseringsplan for Oppvekst i Nome og Midt-Telemark

KI (Kunstig intelligens) har kommet inn som en del av vår hverdag. Dette har skapt nye utfordringer for skolene som vi må forholde oss til. Oppvekstsektoren i begge kommunene må på sikt samarbeide om en plan for hvordan KI skal håndteres og tas inn i undervisningen på en fornuftig og hensiktsmessig måte.

Universell utforming

Nome og Midt-Telemark kommune bestreber å følge kravene til universell utforming så langt det lar seg gjøre. Dette arbeidet forankres i «Forskrift om endring i forskrift om universell utforming».

Forskriftens formål er å sikre universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske løsninger, for å fremme likeverdig samfunnsdeltakelse, bygge ned og hindre nye digitale barrierer og hindre diskriminering, uten at det medfører en uforholdsmessig byrde for virksomheten. Med universell utforming menes at utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i informasjons- og kommunikasjonsteknologi er slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig.

Hentet fra: [Forskrift om endring i forskrift om universell utforming. Lovdata 01.02.2022 med virkning 01.02.2023](#)

Digitale ferdigheter i skole og barnehage

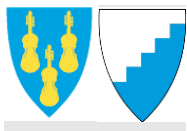
Skole

Digitale ferdigheter som grunnleggende ferdighet defineres av Utdanningsdirektoratet som «å innhente og behandle informasjon, være kreativ og skapende med digitale ressurser, og å kommunisere og samhandle med andre i digitale omgivelser» (hentet fra: [2.1 Digitale ferdigheter som grunnleggende ferdighet \(udir.no\)](#)). Her er det også definert fem ferdighetsområder i digitale ferdigheter:

Bruke og forstå innebærer å kunne bruke og navigere på digitale ressurser i og utenfor nettverk og ivareta informasjons- og datasikkerhet. Digitale ressurser kan bl.a. være digitalt utstyr, programvare og digitale måleinstrumenter. Videre innebærer det å følge digitale formkrav for å understreke og formidle budskap ved bruk av effekter, bilder, lyd, illustrasjoner, tabeller, overskrifter og punkter.

Finne og behandle innebærer å tilegne seg, behandle, tolke og vurdere informasjon fra digitale kilder, utøve kildekritikk og bruke kildehenvisning. Informasjon fra digitale kilder kan være informasjon fra tekst, lyd, bilde, video, symboler, interaktive elementer eller rådata fra registreringer og observasjoner.

Produsere og bearbeide innebærer å være kreativ og skapende ved bruk av digitale ressurser. Dette innebærer å lage digitale produkter ved hjelp av digitale ressurser, enten ved nyskaping eller videreutvikling og gjenbruk.

Digitaliseringsplan for Oppvekst i Nome og Midt-Telemark

Kommunisere og samhandle innebærer å kunne bruke digitale ressurser for kommunikasjon og samhandling. Digital samhandling innebærer bruk av digitale ressurser til planlegging, organisering og gjennomføring av læringsarbeid sammen med andre, for eksempel gjennom samskriving og deling.

Utøve digital dømmekraft innebærer å følge regler for personvern og vise hensyn til andre på nett. Det handler om å bruke strategier for å unngå uønskede hendelser og å vise evne til etisk refleksjon og vurdering av egen rolle på nett og i sosiale medier.

Digitale ferdigheter inngår i alle fag. Det er kompetansemål på digitale ferdigheter i alle fag og på alle trinn.

(Hentet fra: [2.1 Digitale ferdigheter som grunnleggende ferdighet \(udir.no\)](#))

Barnehage

Arbeid med digitale ferdigheter i barnehagen er forankret i rammeplanen. Det er kommunens ansvar å sørge for å legge til rette for dette arbeidet.

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Personalet skal:

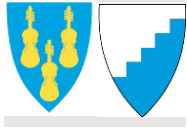
- utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barnas personvern
- legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer
- vurdere relevans og egnethet og delta i barnas mediebruk
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Hentet fra: [8. Barnehagens arbeidsmåter - Barnehagens digitale praksis \(udir.no\)](#)

Personvern og sikkerhet

Når det gjelder personvern så er det viktig at ved hver nyanskaffelse så skal det undertegnes en databehandleravtale (DBA) med hver leverandør. Kommunene skal i utgangspunktet bruke statens standard databehandler avtale, men i enkelte tilfeller kan leverandørs databehandleravtale vurderes.

Det er viktig at datasikkerhet blir ivaretatt. Alle ansatte har et ansvar for å lage gode og mest mulig komplekse passord for pålogging. IKT-avdelingen har satt krav om to-faktor pålogging for de fleste tjenester. Hver elev skal ha et unikt passord. Det er ikke lov med felles passord.

Digitaliseringsplan for Oppvekst i Nome og Midt-Telemark

Forutsetninger for å lykkes med digitalisering i skole og barnehage

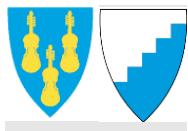
Kompetanseheving ansatte

For å lykkes med digitaliseringen i skole og barnehage er det behov for jevnlig kompetanseheving blant de ansatte. Den ansatte må sørge for å holde seg oppdatert og eventuelt etterspørre den hjelpen som trengs. Kommunene har gjort en god jobb med innkjøp og fornying av digitalt utstyr og programvare, men til nå har det vært et etterslep på kompetansehevinga i bruken av dette. Dette kan og må løses på flere måter og nivåer.

Det er viktig at de ansatte har kompetanse nok til å anvende de programmene, fagsystemene og klientene (iPad/PC) som brukes på skolen/ barnehagen.

Tiltak:

- IKT defineres som et satsingsområde i oppvekstsektoren
- Kommunen kartlegger den digitale kompetansen blant de ansatte.
- Kommunene og skolene/barnehagene legger til rette for og oppmuntre til videreutdanning av ansatte innenfor digital kompetanse. Ansatte må også få tid og mulighet for å ta kompetansepakker på [udir.no](https://bibsyst.instructure.com/search/all_courses?design=udir) (https://bibsyst.instructure.com/search/all_courses?design=udir)
- Kommunene deltar årlig på NKUL (Nasjonal konferanse om bruk av IKT i utdanning og læring). Minst 3 representanter fra Nome og Midt-Telemark deltar på dette årlig (1 fra hver kommune + interkommunal IKT veileder)
- Kommunen setter av penger i budsjettet til kompetanseheving, og lager planer for hver skole og barnehage ut ifra vedlagt mal
- Når kommunen kjøper inn nytt utstyr og programvare, må det settes av en sum og tid til opplæring av de aktuelle ansatte
- Skole- og barnehageledere setter av tid til arbeid med digitale ferdigheter minst to ganger i halvåret, i tillegg til avsatt tid på planleggingsdager
- Nyansatte skal gjennomføre et introduksjonskurs hvor de får en gjennomgang av de ulike digitale plattformene som er like for alle ansatte på oppvekst i Nome og Midt-Telemark
- Det opprettes faggrupper lokalt og/eller på tvers av skolene og barnehagene som utveksler erfaringer med digital læring
- Det opprettes en gruppe på tvers av skolene som jobber med programmering i skolen. Gruppen skal jobbe målrettet mot en felles plan for programmering i skolen i de ulike fagene på skolene i Midt-Telemark og Nome
- Det skal gjennomføres nettvettkurs årlig for alle elever. Det må lages lokale planer for dette på trinn-nivå
- Det lages E-læringsvideoer av pedagogisk IKT-gruppe for de vanligste problemstillingene som legges tilgjengelig for personalet på Teams på den enkelte skole/barnehage.
- Det bør opprettes superbrukere på skolene og i barnehagene. For eksempel: En person på hvert trinn/ småtrinn, mellomtrinn, u-trinn. En i hver barnehage. Superbrukere bistår til veiledning og opplæring av ansatte. Superbrukerne må frikjøpes fra ordinær undervisning

Digitaliseringsplan for Oppvekst i Nome og Midt-Telemark

Investeringsbudsjett

Det må settes av midler på investeringsbudsjett hvert år med tanke på nyinvesteringer og utskiftning av digitale enheter. Med digitale enheter menes iPad, PC med tilbehør, digitale skjermer og møteromsutstyr. Alder på iPad og PC må ikke overstige 4 år. Alder på digital tavle må ikke overstige 7 år. Garantitiden på PC er 3 år og tavle 5 år.

Avdelingene spiller inn sine behov for oppgradering/utskiftning av digitalt utstyr i august/september i samarbeid med IKT-avdelinga. IKT-avdelinga lager et felles investeringsbudsjett for hver av kommunene, og legger det fram for oppvekstsjefene i kommunene. Budsjettet tas med videre for behandling i kommunestyrene.

Dersom det skal investeres i nye applikasjoner og systemer skal det beregnes inn opplæring i prisen.

Brukt utstyr håndteres på en miljømessig og sikker måte. Når utstyr skal skiftes ut, bestiller vi henting av dette fra aktuell leverandør. Utstyr som kan brukes videre får vi betalt for, utstyr som er ødelagt eller ikke kan brukes, må vi betale henting for.

Infrastruktur

- Solid trådløst internett med god kapasitet
- 1:1 dekningsgrad med digitale verktøy for elever og ansatte (iPad, PC)
- Gammelt utstyr skal skiftes ut. PC og iPad etter 4 år, tavler etter 7 år
- Felles systemer i kommunene - Visma Flyt Skole/Barnehage, Office 365/Teams
- Felles lisenser i henholdsvis Nome og Midt-Telemark kommune

Vi har mye av dette på plass i dag, men fortsetter å jobbe med og utvikle nettverk, og å få på plass fellesavtaler.

Roller og organisering

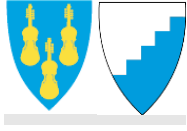
Skole-IKT-gruppe

Gruppen består av leder i Midt-Telemark IKT, oppvekstsjefer fra hver kommune, interkommunal IKT-veileder. Denne gruppen følger opp og koordinerer arbeidet med digitalisering i skolen, tar avgjørelser om valg av programvare og lignende.

Pedagogisk skole-IKT-gruppe

Gruppen består av en eller flere IKT-veiledere fra hver skole og interkommunal IKT-veileder. Målet er samarbeid skolene imellom, utveksle erfaringer og løse utfordringer i fellesskap.

Felles utfordringer tas opp og diskuteres i gruppen. Gruppen skal være et rådgivende organ for skole-IKT-gruppen. Gruppen skal være utviklingsorientert, teste ut nye lisenser, programvare og nye løsninger, med mer. Dersom det er ønske om endringer, ny programvare, kurs og lignende, spilles dette inn for skole-IKT-gruppen.

Digitaliseringsplan for Oppvekst i Nome og Midt-Telemark

Pedagogisk barnehage-IKT-gruppe

Ny gruppe. Grappa skal bestå av minimum én representant fra hver barnehage. Målet er samarbeid barnehagene imellom, utveksle erfaringer og løse utfordringer i fellesskap.

Lokale IKT-veiledere i skole

Hver skole skal ha en IKT-ressurs. Ressursen kan være én eller flere personer. Det er i dag varierende hvor stor ressurs skolene har til dette. Det må settes en standard for hvor stor ressurs skolene skal ha etter elevtall. Skolen må sørge for god opplæring av denne ressursen. Ressursen bør gjøres fleksibel, slik at den best mulig kan bidra til god opplæring for resten av personalet. For eksempel er det behov for økt ressurs ved skolestart, og mindre ressurs midt i skoleåret. Veilederen kan òg bidra i klasserommet til opplæring av elever. Denne ressursen bør derfor være en ansatt på skolen/barnehagen.

- Ressursen skal være tydelig budsjettert og tilstrekkelig. (40 % til 60 %) avhengig av elevtallet. Ved begynnelsen og slutten av skoleåret justeres stillingen etter behov
- IKT-veilederne må få opplæring i det de forventes å kunne, f.eks. ved innføring av nytt utstyr, nye apper eller andre endringer
- SLA må oppdateres og gjøres godt kjent blant hele personalet

Lokale IKT-veiledere i barnehage

Hver barnehage skal ha en IKT-ressurs. Det må settes en standard for hvor stor ressurs barnehagene skal ha.

Ansvarsområder

Skole-/barnehageeier skal

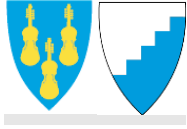
- Sørge for realistiske investerings- og driftsbudsjett (administrativt og politisk)
- Være pådriver, i samarbeid med rektorene, for det pedagogiske IKT-arbeidet ute i skolene
- Delta på skole-IKT-møter (oppvekstsjefer, leder MT-IKT, og interkommunal IKT-veileder)

Rektor/styrer skal

- Være IKT-ansvarlig på skolen.
- Være tydelig overfor de ansatte om hva som forventes av dem når det gjelder bruk av IKT i jobben
- Være engasjert og aktiv i arbeid med og gjennomføring av planer for digital utvikling
- Ha kjennskap til de ulike programmene som blir brukt på egen skole/barnehage/kommune
- Bruke de til enhver tid gjeldende program som en bruker i administrasjonen
- Bruke digitalt utstyr

Lærere skal

- Bruke de til enhver tid gjeldende program som man har bruk for i undervisningen
- Bruke Visma flyt skole og Office 365
- Kunne veilede elever i bruk av digitalt utstyr og programvare

Digitaliseringsplan for Oppvekst i Nome og Midt-Telemark

- Kunne veilede og rettlede elever når det gjelder nettvett
- Bruke digitalt utstyr
- Være en tydelig klasseleder når det gjelder bruk av digitalt utstyr
- Kommunisere med foresatte om elevenes IKT-kunnskaper

Assistenter/fagarbeidere skal

- Bruke de til enhver tid gjeldende program som man har bruk for i jobben
- Bruke Visma flyt skole og Office 365
- Kunne veilede elever i bruk av digitalt utstyr og program
- Kunne veilede og rettlede elever når det gjelder nettvett

Barnehagelærere skal

- Bruke de til enhver tid gjeldende program som man har bruk for i jobben
- Bruke Visma flyt barnehage og Office 365
- Kunne gi barna en begynnende forståelse for nettvett
- Bruke digitalt utstyr

Assistenter/fagarbeidere i barnehage skal

- Bruke de til enhver tid gjeldende program som man har bruk for i jobben
- Bruke Visma flyt barnehage og Office 365

IKT-veiledere skal

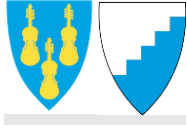
- Bidra til feilretting for elever og ansatte
- Bidra til oppsett og wipping av PC/iPad
- Veilede ansatte i ulike program som skolen bruker
- Være bindeleddet mellom IKT-avdelinga og skolen
- Delta på møter i pedagogisk IKT-gruppe
- Holde seg oppdatert på ny teknologi og programvare
- Legge til rette for kompetanseheving i samarbeid med barnehage-/skoleleder

Foreldresamarbeid

Skole

Skolen skal legge til rette for god kommunikasjon mellom skole og hjem. Det er skolen som er ansvarlig for å opprette og opprettholde et godt skole-hjem-samarbeid. Samtidig må den digitale plattformen være utformet på en god måte som gjør det enkelt for hjemmet å ta kontakt med skolen. Pr. i dag, skoleåret 2023-2024, bruker Midt-Telemark og Nome kommune Visma Flyt barnehage/skole. Visma Flyt skole har fra høsten 2023 innført en egen portal som heter Foreldreportalen. Appen MinSkole, som er levert av Visma, dekker behovet for rask kommunikasjon mellom skole-hjem-skole i hverdagen, f.eks. informere om fravær.

Digitaliseringsplan for Oppvekst i Nome og Midt-Telemark

Barnehage

Barnehagen skal legge til rette for god kommunikasjon mellom barnehage og hjem. Det er barnehagen som er ansvarlig for å opprette og opprettholde et godt barnehage -hjem-samarbeid. Samtidig må den digitale plattformen være utformet på en god måte som gjør det enkelt for hjemmet å ta kontakt med skolen.

Pr. i dag, skoleåret/barnehageåret 2023-2024, bruker Midt-Telemark og Nome kommune Visma Flyt barnehage. Appen Min Barnehage dekker behovet for rask kommunikasjon mellom barnehage-hjem-barnehage i hverdagen, f.eks. informere om fravær, arrangementer, deling av bilder, beskjeder.

Revisjon av planen

Det skal være en årlig gjennomgang av planen på skolene/barnehagene, styrer- og rektormøtene, pedagogisk-ikt gruppe og skole-ikt gruppe.